

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

Затверджено на засіданні кафедри
економіки підприємства та
менеджменту
Протокол № 3 від 20.10. 2015 р.

**Програма
навчальної дисципліни
"Венчурне підприємництво і трансфер
технологій в інноваційній діяльності"
для студентів усіх спеціальностей
усіх форм навчання**

Укладачі: доцент Панчук Анастасія Сергіївна

Відповідальний за випуск
зав. каф. економіки підприємства та менеджменту
Шиян Д.В.

ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016

1. Вступ

В сучасних умовах рівень економічного розвитку визначається не стільки масштабами виробництва, скільки його інноваційною спрямованістю та гнучкістю управління. Розробка і впровадження нових технологій, за думкою багатьох фахівців, сприятиме подоланню кризових явищ в економіці України. Структура експорту та імпорту України потребує покращання, оскільки в експорті занадто висока питома вага товарів із низьким рівнем доданої вартості, а в імпорті - енергоносіїв. Існує велика кількість проблем у бюджетній та соціальній сферах. У зв'язку з цими обставинами важливою є проблема структурної перебудови економіки на основі впровадження інноваційної моделі розвитку з використанням світових і вітчизняних здобутків у сфері науково-технічного прогресу.

Світовий досвід впровадження інноваційної моделі розвитку економіки свідчить, що її невід'ємним елементом є венчурне підприємництво. Венчурне підприємництво виступає в різних формах та охоплює велику сукупність економічних відносин, пов'язаних з виробництвом, новими відкриттями та винаходами. Венчурне підприємництво виконує функцію прискорювача інноваційного розвитку і здатне не тільки вивести економіку країни на вищий рівень, а й забезпечити прорив вітчизняних технологій на світові ринки.

Венчурна інноваційна діяльність – це інноваційна діяльність, що супроводжується великим комерційним ризиком та довгостроковими фінансовими інвестиціями.

Від того, наскільки успішно функціонує венчурний механізм сьогодні, залежить швидкість комерціалізації нових перспективних наукових ідей та технологічних розробок і, як наслідок, конкурентоспроможність національної промисловості в умовах глобалізації економічних відносин.

Тому державні органи високо розвинених країн світу активно підтримують трансфер нових технологій.

Таким чином, на основі вивчення діяльності провідних компаній на міжнародному ринку можна стверджувати, що ключовим чинником успіху в сфері інноваційного підприємництва є обмін новими технологіями та їх трансфер.

Отже, в діяльності вітчизняних компаній на перший план виходить проблема нехватки фахівців, що володіють системними і комплексними знаннями в сфері венчурного підприємництва і трансферу технологій.

Метою викладання даної навчальної дисципліни є формування у студентів компетентностей щодо управління венчурним бізнесом та вміння використовувати ключові методи практичного вирішення проблем комерціалізації інновацій, застосування технологій реалізації нововведень у підприємницькій діяльності, розвитку технологій управління інноваційною діяльністю.

Для досягнення мети поставлені такі основні **завдання**:

оволодіння навичками організації венчурного бізнесу, на основі методичних підходів до аналізу ризиків венчурного інвестування інноваційних проектів

засвоєння основних принципів функціонування ринку інтелектуальної власності та методичних засад організації трансферу нових технологій з використанням сучасних методів прогнозування.

Об'єктом навчальної дисципліни є економічна система та процеси, що відбивають різні аспекти управління венчурним бізнесом.

Предметом навчальної дисципліни є венчурне підприємництво та пов'язані з ним види інноваційної діяльності.

Пререквізити: вивчення даної навчальної дисципліни студент розпочинає, прослухавши такі навчальні дисципліни, як: «Економіка підприємства», «Менеджмент», «Маркетинг».

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

понятійний та категорійний апарат щодо інноваційного підприємництва та його інфраструктури;
економічну сутність венчурного бізнесу;
теоретичні аспекти ризик-менеджменту;
напрями регулювання та методи зниження ризиків в сфері венчурного інвестування;
основні принципи функціонування ринку інтелектуальної власності;
технологію розробки системи франчайзингу інноваційного підприємства;
сучасні методи та моделі технологічного прогнозування;
теоретичні та методичні засади фандрайзингу.

вміти:

проводити проблемну діагностику бізнес-процесів інноваційного підприємства;
розробляти заходи щодо реінжинірингу інноваційного підприємства;
обґрунтовано визначати перспективні напрями венчурного інвестування;
оцінювати рівень ризику венчурного інвестування на основі використання сучасних методів;
здійснювати аналіз майбутніх потоків прибутку венчурної компанії;
будувати профіль маркетингового середовища інноваційних підприємств;
проводити прогнозування перспектив інноваційної діяльності на основі методів форсайту;
застосовувати економіко-математичні методи та моделі в процесі оцінки перспективних проектів трансферу технологій;
здійснювати обґрунтований вибір оптимальної системи франчайзингу в сфері інноваційного підприємництва;
проводити комплексне оцінювання вартості бренду інноваційного підприємства;
розробляти комплекс заходів щодо оформлення та впровадження фандрайзингового проекту.

У процесі викладання навчальної дисципліни основна увага приділяється оволодінню студентами професійною компетентністю, що наведена в табл. 1.

Структуру складових професійних компетентностей та їх формування відповідно до Національної рамки кваліфікацій України наведено в таблиці 2.

Таблиця 1

Професійна компетентність, яка отримується студентами після вивчення навчальної дисципліни

Назва компетентності	Складові компетентності
Набуття вмінь в сфері управління венчурним бізнесом та навичок приймати обґрунтовані стратегічні рішення на основі методів технологічного прогнозування.	Проводити аналіз основних бізнес-процесів інноваційного підприємства
	Ідентифікувати основні ризики венчурного підприємництва
	Здійснювати оцінку зовнішніх та внутрішніх факторів, що впливають на формування стратегії управління венчурною компанією
	Застосовувати маркетинговий інструментарій при розробці та виведенні інноваційного товару на ринок
	Здійснювати системну оцінку ризику венчурного інвестування в інноваційні проекти
	Визначати особливості функціонування ринку інтелектуальної власності
	Формувати оптимальну систему франчайзингу інноваційного підприємства
	Здійснювати діагностику інноваційних технологій з метою формування стратегії їх трансферу
	Прогнозувати перспективні напрями трансферу технологій із застосуванням експертних, дескриптивних та форсайт-методів
	Визначати технологію розробки та реалізації фандрайзингових проектів

Таблиця 2

**Структура складових професійних компетентностей з навчальної дисципліни
«Венчурне підприємництво і трансфер технологій в інноваційній діяльності»
за Національною рамкою кваліфікацій України**

Складові компетентності, яка формується в рамках теми	Пререквізити	Знання	Вміння	Комунікації	Автономність і відповідальність
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Інноваційне підприємництво і бізнес процеси					
Проводити аналіз основних бізнес-процесів інноваційного підприємства	Сутність поняття інновація та їх класифікація. Основи підприємництва та принципи інноваційної діяльності.	Знання сутності та складових інноваційних бізнес-процесів, складових системи інжинірингу інноваційного підприємства, специфіки основних організаційних форм інноваційного підприємництва.	Ідентифікувати ключові проблеми інжинірингу інноваційного підприємства	Ефективно формувати комунікаційну стратегію щодо розробки та реалізації системи інжинірингу інноваційного підприємства	Відповідальність за точну ідентифікацію ключових проблем інжинірингу інноваційного підприємства; розробку та реалізацію системи інжинірингу інноваційного підприємства
Тема 2. Венчурний інноваційний бізнес в умовах ризику					
Ідентифікувати основні ризики венчурного підприємництва	Основні принципи інвестування. Характер та умови прийняття рішень в умовах ризику	Знання особливостей, функцій і регулювання венчурного бізнесу, змісту основних методів венчурного інвестування.	Формувати пріоритети цілей та критеріїв доцільності венчурного інвестування. Застосовувати метод розрахунку «венчурного акселератору» з метою вибору найбільш перспективного інноваційного проекту	Презентувати результати визначення найбільш перспективного для інвестування інноваційного проекту	Відповідальність за точність і коректність прийнятого рішення щодо інвестування

1	2	3	4	5	6
Тема 3. Методичні засади управління венчурною компанією					
Здійснювати оцінку зовнішніх та внутрішніх факторів, що впливають на формування стратегії управління венчурною компанією	Види оргструктур підприємства. Чинники, що впливають на діяльність підприємства	Знання методичних основ організації венчурного підприємства	Здійснювати діагностику чинників, що впливають на управління венчурною компанією. Формувати стратегію управління венчурним підприємством	Презентувати результати формування стратегій управління венчурною компанією	Самостійно приймати ефективні управлінські рішення та відповідати за коректність і адекватність розроблених стратегій
Тема 4. Маркетинговий підхід до управління венчурним бізнесом					
Застосовувати маркетинговий іструментарій при розробці та виведенні інноваційного товару на ринок	Сутність маркетингу та його основні складові. Чинники, що впливають на маркетингову товарну політику підприємства.	Знання методів організації маркетингових досліджень інноваційної діяльності та інструментів залучення споживача до створення інноваційного продукту	Застосовувати маркетингові інструменти для виведення інноваційних товарів на ринок	Ефективно формувати комунікаційну стратегію	Розробляти ефективні заходи та відповідати за надійність і точність результатів
Тема 5. Ризик-менеджмент у венчурному інвестуванні.					
Здійснювати системну оцінку ризику венчурного інвестування в інноваційні проекти	Визначення поняття «ризик», «менеджмент» основні принципів інвестування.	Знання основ управління, ризиком при венчурному інвестуванні в інноваційній компанії	Здійснювати системну оцінку ризиків венчурного інвестування	Презентувати результати побудови карти ризиків	Самостійно приймати ефективні рішення щодо управління ризиками. Відповідати за коректність та адекватність розроблених карт ризиків.

1	2	3	4	5	6
Тема 6. Ринок інтелектуальної власності: особливості, проблеми, сучасні тенденції та перспективи					
Визначати особливості функціонування ринку інтелектуальної власності	Поняття «інтелектуальна власність». Причини виникнення та види об'єктів інтелектуальної власності	Знання правового забезпечення та особливостей ціноутворення на об'єкти інтелектуальної власності	Здійснювати розрахунок вартості об'єктів інтелектуальної власності	Презентувати результати розрахунку вартості об'єктів інтелектуальної власності	Відповідати за точність і коректність результатів
Тема 7. Франчайзинг в інноваційній діяльності					
Формувати оптимальну систему франчайзингу інноваційного підприємства	Основні організаційні форми інноваційних підприємств	Знання методичних основ побудови системи франчайзингу інноваційного підприємства та основних етапів розробки бренду	Будувати оптимальну систему франчайзингу та оцінювати вартість бренду інноваційного підприємства.	Презентувати результати побудови системи	Приймати ефективні управлінські рішення щодо розробки системи франчайзингу інноваційного підприємства
Тема 8. Стратегія і тактика трансферу нових технологій					
Здійснювати діагностику інноваційних технологій з метою формування стратегії їх трансферу	Визначення понять «технологія». Види потенціалу. Особливості аудиту.	Знання особливостей впровадження в економіку трансферу технологій та методів оцінки доцільності трансферу технологій	Оцінювати потенціал трансферу технологій. Визначати стратегічні альтернативи трансферу технологій.	Ефективно формувати комунікаційну стратегію	Приймати рішення щодо вибору стратегічних альтернатив. Відповідальність за точність і коректність результатів

1	2	3	4	5	6
Тема 9. Технологічне прогнозування в інноваційній діяльності					
Прогнозувати перспективні напрями трансферу технологій із застосуванням експертних, дескриптивних та форсайт методів	Поняття «прогноз». Важливість і особливості прогнозування в підприємницькій діяльності	Знання основних теорій та методів технологічного прогнозування	Скласти форсайт-прогнози в інноваційній діяльності	Презентувати результати прогнозування	Відповідальність за точність і коректність складених прогнозів
Тема 10. Фандрайзинг як основа залучення венчурних інвестицій					
Визначати технологію розробки та реалізації фандрайзингових проектів	Сутність та значущість грантового фінансування інноваційної діяльності	Знання методичних основ розробки та впровадження фандрайзингового проекту	Обґрунтовувати важливість і актуальність інноваційного проекту з метою залучення інвестицій на його реалізацію	Ефективно формувати комунікаційну стратегію щодо розробки та реалізації фандрайзингового проекту	Відповідальність за точність і коректність прийнятого рішення

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин (5 кредитів ЄКТС). Форма підсумкового контролю – залік.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні та методологічні засади венчурного підприємництва

Тема 1. Інноваційне підприємництво і бізнес процеси

1.1. Інновації як інструмент підприємницької діяльності .

Поняття нововведення. Сутність та складові інноваційних процесів в сфері підприємництва. Стимулюючі та дестимулюючі фактори інноваційної діяльності підприємства. Модель інноваційних бізнес-процесів. Концептуальні основи інноваційного підприємництва.

1.2.Інжиніринг інноваційного підприємства. Поняття «інжиніринг» та основні форми його реалізації в інноваційному бізнесі. Складові елементи програми інноваційного інжинірингу підприємства.

1.3.Організаційні форми інноваційної діяльності підприємства..

Структура управління консорціумом. Глобальні корпорації та їх роль в інноваційному підприємстві. Особливості альянсів інноваційних компаній. Договірні союзи на основі часткових інвестицій. Малий бізнес в інноваційній діяльності. Міжнародний досвід організації технополісів і технопарків. Бізнес-інкубатор як засіб залучення інвестицій.

Тема 2. Венчурний інноваційний бізнес в умовах ризику.

2.1. Економічні функції венчурного капіталу.

Роль венчурного механізму в реалізації інноваційних проєктів. Тенденції розвитку світового венчурного інвестування. Основні функції венчурного підприємства.

2.2. Особливості венчурного бізнесу та перспективи його розвитку.

Сучасні тенденції та пріоритети венчурного бізнесу. Особливості інвестування інноваційних проєктів. Джерела ризиків в сфері інноваційної діяльності. Види ризиків венчурного інвестування. Поняття «венчурного акселератору» та методологія його визначення.

2.3. Основні методи венчурного інвестування.

Основні джерела венчурних інвестицій. Методологія вибору організаційних форм венчурного інвестування. Методи зниження ризику в

процесі відбору інноваційних підприємницьких проектів.

2.4. Державне регулювання венчурного бізнесу.

Прямі та непрямі методи сприяння розвитку венчурного бізнесу. Світовий досвід стимулювання венчурного підприємництва. Стан і перспективи венчурного інвестування в Україні.

Тема 3. Методичні засади управління венчурною компанією

3.1. Фактори генерації нововведень в підприємстві.

Еволюція підходів до планування і організації корпоративним R&D. Централізація та децентралізація інноваційних процесів в організації. Зовнішні та внутрішні фактори, що визначають можливість впровадження інновацій у підприємстві. Принципи функціонування венчурного підприємства.

3.2. Організація венчурної компанії.

Види організаційних структур венчурного підприємства. Типи інтеграції венчурної фірми. Проблеми, перспективи і особливості управління венчурною компанією.

3.3. Формування стратегії венчурного підприємства.

Основні детермінанти інноваційного розвитку підприємства. Інноваційні цілі і завдання венчурної фірми. Типологія стратегій венчурних підприємств. Етапи розробки стратегії венчурної компанії.

Тема 4. Маркетинговий підхід до управління венчурним бізнесом.

4.1. Специфіка маркетингу інновацій.

Класифікація ринків інновацій. Маркетинг науково-технічної продукції. Маркетингове середовище інноваційної фірми. Методика GAP-аналізу майбутніх потоків прибутку фірми.

4.2. Організація маркетингових досліджень в інноваційній сфері.

Інформаційне забезпечення маркетингових досліджень в сфері інноваційної діяльності. Маркетингова розвідка в інноваційному підприємстві. Використання технології CALS при визначенні перспективних інноваційних проектів.

4.3. Розробка і виведення інноваційного товару на ринок.

R&D як фактор конкурентного успіху інноваційного підприємства. Моніторинг ринкової ситуації та генерація нових ідей. Позиціонування інноваційної продукції. Методи залучення споживача до створення

інноваційного продукту. Інтегровані маркетингові комунікації в венчурному бізнесі.

Тема 5. Ризик-менеджмент у венчурному інвестуванні

5.1. Фактори ризику інвестування в інноваційному бізнесі.

Концептуальні основи ризик-менеджменту. Класифікація ризиків в інноваційному підприємстві. Роль концепції ризиків в інвестуванні інноваційних проектів.

5.2. Практика ризик-менеджменту в венчурному бізнесі.

Світовий досвід управління ризиками в інноваційних компаніях. Процедури розподілу ресурсів на реалізацію інноваційних проектів. Методика визначення індикаторів успіху інноваційного проекту.

5.3. Система оцінки ризику венчурного інвестування.

Концепція системи оцінки ризиків STAR. Методика побудови карти ризиків в інноваційній діяльності. Стратегії невілювання ризиків в інноваційному підприємстві.

Змістовий модуль 2. Комерціалізація інновацій та трансфер нових технологій в сучасних умовах.

Тема 6. Ринок інтелектуальної власності: особливості, проблеми, сучасні тенденції та перспективи

6.1. Сутнісна характеристика об'єктів інтелектуальної власності.

Патентні угоди. Сутність та особливості ноу-хау. Підходи та проблеми ліцензійної торгівлі. Економічні, стратегічні, політичні та правові мотиви ліцензування. Специфічні різновиди об'єктів інтелектуальної власності. Класифікація об'єктів інтелектуальної власності.

6.2. Правове регулювання інтелектуальної власності.

Історичні передумови правового регулювання сфери інтелектуальної власності. Охорона інтелектуальної власності та її різновиди. Особливості ціноутворення на об'єкти інноваційної власності. Державне правове регулювання ринку інтелектуальної власності в Україні.

Тема 7. Франчайзинг в інноваційній діяльності

7.1. Сутність та характеристика франчайзингу.

Основні поняття та складові франчайзингу. Особливості франчайзингу в сучасних умовах. Переваги та недоліки франчайзингу.

7.2. Розробка системи франчайзингу.

Світовий досвід побудови успішного франчайзингу. Етапи розробки системи франчайзингу. Джерела доходів франчайзерів. Франчайзинговий договір. Розвиток франчайзингу в Україні.

7.3. Брендинг та філософія франчайзингу в інноваційному підприємстві.

Основні етапи розробки бренду. Визначення стратегії бренду. Основні питання позиціонування бренду. Створення успішного бренду для франчайзингу у світовій практиці.

Тема 8. Стратегія і тактика трансферу нових технологій

8.1. Розвиток інноваційної інфраструктури і системи трансферу технологій.

Поняття «комерціалізація технологій» і «трансфер технологій». Стан і проблеми впровадження в економіку трансферу технологій. Інноваційна структура та її основні властивості на сучасному етапі. Державне управління мережею трансферу технологій. Типи міжорганізаційного трансферу технологій. Матриця персонального трансферу технологій. Елементи комерційного і некомерційного трансферу технологій.

8.2. Діагностика інноваційних технологій.

Види і функції трансферу технологій. Критерії успішності трансферу технологій. Технологічний аудит. Методи оцінки потенціалу трансферу технологій.

8.3. Стратегії трансферу технологій в інноваційній діяльності.

Етапи розробки трансферу технологій. Стратегічна оцінка партнерів трансферу технологій. Експериментальні площадки трансферу технологій. Стратегічні альтернативи трансферу технологій.

Тема 9. Технологічне прогнозування в інноваційній діяльності

9.1. Еволюція підходів до технологічного прогнозування.

Основи прогнозування соціально-економічних явищ. Розвиток сучасної

методології прогностичних досліджень. Характеристика розповсюджених методів прогнозування. Сучасні напрями технологічного розвитку.

9.2. Основні теорії та методи технологічного прогнозування.

Переміщення технологій. Методи технологічного прогнозування. Методи експертного прогнозування. Дескриптивні методи прогнозування. Статистичні методи прогнозування.

9.3. Основи методології «форсайт».

Сутність форсайт-прогнозів в економіці. Метод Дельфі. Методологія «Дорожня карта». Бенчмаркінг як метод форсайт-прогнозування.

Тема 10. Фандрайзинг як основа залучення венчурних інвестицій

10.1 Теоретичні основи фандрайзингу.

Поняття «фандрайзинг», «фандрайзинговий проект». Цикл фандрайзингу. Джерела фінансування фандрайзингових проектів. Світовий та вітчизняний досвід успішного фандрайзингу.

10.2 Стратегічне планування фандрайзингу.

Цілепокладання у фандрайзингу. Методи залучення фінансування. Планування кадрового забезпечення фандрайзингового проекту. Сегментація донорів та основних стейкхолдерів фандрайзингового проекту. Планування бюджету фандрайзингового проекту. Планування заходів фандрайзингу. Розробка стратегії успішного фандрайзингу.

3. Теми та плани семінарських занять

Семінарське заняття – форма навчального заняття, за якої викладач організовує дискусію навколо попередньо визначених тем, до яких студенти готують тези виступів. На кожному семінарському занятті викладач оцінює підготовлені студентами доповіді та презентації з окреслених питань (табл. 3.1), їх виступи, активність у дискусії, вміння формулювати і відстоювати свою позицію тощо. Підсумкові бали за кожне семінарське заняття виставляються у відповідний журнал. Отримані студентом бали за окремі семінарські заняття враховуються в процесі накопичення підсумкових балів з даної навчальної дисципліни.

Плани семінарських занять

Назва теми	Програмні питання
Змістовий модуль 1.	
Теоретичні та методологічні засади прийняття господарських рішень	
<i>Тема 2.</i> Венчурне підприємництво в умовах ризику	<i>Тема семінарського заняття "Особливості розвитку венчурного бізнесу: історичний та сучасний аспекти":</i> 1. Особливості сучасного розвитку венчурного бізнесу 3. Основні відмінності венчурного інвестування. 4. Роль інноваційних підприємств у підвищенні ефективності функціонування суб'єктів економічної діяльності. Напрями підвищення ефективності інноваційних проектів. 5. Специфіка проблем вітчизняного венчурного підприємництва.
<i>Тема 7.</i> Франчайзинг в інноваційній діяльності	<i>Тема семінарського заняття "Роль франчайзингу в розвитку інноваційного бізнесу":</i> 1. Сучасні підходи до побудови системи франчайзингу. 2. Види франчайзингових договорів. Аналіз критеріїв успіху франчайзингової угоди. 3. Специфіка брендінгу в створенні франчайзингової мережі. 4. Методи побудови системи франчайзингу. 5. Методологія оцінки ринкової вартості об'єкту франчайзингу

4. Теми практичних занять

Практичне заняття – форма навчального заняття, за якої викладач організовує детальний розгляд окремих теоретичних положень навчальної дисципліни і формує вміння та навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом сформульованих завдань. Проведення таких занять ґрунтується на попередньо підготовленому методичному матеріалі – тестах для виявлення ступеня оволодіння необхідними теоретичними положеннями, наборі завдань різного рівня складності для розв'язування їх на занятті. Воно включає проведення попереднього контролю знань, вмінь і навичок студентів, постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, розв'язування завдань із їх обговоренням, розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання (табл. 4.1).

Перелік тем практичних занять

Назва змістового модуля	Теми практичних занять (за модулями)
1	2
Змістовий модуль 1. Теоретичні та методологічні засади венчурного підприємництва	Завдання 1. Проблемна діагностика інноваційних проектів.
	Завдання 2. Вирішення кейсів «Реінжиніринг інноваційного підприємства»
	Завдання 3. Розрахунок «венчурного акселератору» інноваційної компанії
	Завдання 4. Розрахунок ліцензійних платежів і вартості ліцензії на інноваційні продукції
	Завдання 5. Ділова гра «Інвестори та винахідники»
	Завдання 6. Побудова карти ризиків венчурного інвестування
	Завдання 7. GAP-аналіз майбутніх потоків прибутку інноваційного підприємства. Завдання 8. Складання профілю маркетингового середовища інноваційного підприємства Завдання 9. Визначення перспективних ринків реалізації інноваційних продуктів за технологією CALS
	Колоквіум за змістовим модулем 1
Змістовий модуль 2. Комерціалізація інновацій та трансфер нових технологій в сучасних умовах.	Завдання 10. Оцінка ринкової вартості об'єктів інтелектуальної власності
	Завдання 11. Вирішення кейсу «Оцінка проекту трансферу нових технологій»
	Завдання 12. Оцінка вартості бренду за методикою MPP Consulting
	Завдання 13. Складання прогнозу реалізації інноваційного продукту за методом Дельфі
	Завдання 14. Бенчмаркінг управління інноваційними підприємствами
	Завдання 15. Аналіз стейкхолдерів фандрайзингового проекту Завдання 16. Розробка і презентація фандрайзингового проекту
	Колоквіум за змістовим модулем 2

5. Самостійна робота

Самостійна робота студента (СРС) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються студентом самостійно під методичним керівництвом викладача.

Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам для засвоєння теоретичних знань та формування практичних навичок з навчальної дисципліни, наведені в табл. 5.1.

Таблиця 5.1

Завдання для самостійної роботи студентів та форми її контролю

Назва теми	Зміст самостійної роботи студентів	Форми контролю СРС
1	2	4
Змістовий модуль 1. Теоретичні та методологічні засади венчурного підприємництва		
Тема 1. Інноваційне підприємництво і бізнес процеси	Вивчення лекційного матеріалу, огляд додаткового теоретичного матеріалу з теми «Інноваційне підприємництво і бізнес процеси»	Презентація результатів
Тема 2. Венчурний інноваційний бізнес в умовах ризику	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. Підготовка до семінарського заняття. Виконання <i>індивідуального завдання</i> «Розробка проекту реінжинірингу інноваційного підприємства»	Захист індивідуального завдання
Тема 3. Методичні засади управління венчурною компанією	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, підготовка до експрес-опитування. Виконання <i>індивідуальних завдань</i> «Розрахунок «венчурного акселератора» інноваційної компанії».	Експрес-опитування. Захист індивідуального завдання

1	2	3
Тема 4. Маркетинговий підхід до управління венчурним бізнесом	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Підготовка індивідуального завдання до ділової гри «Винахідники та інвестори»	Участь у діловій грі
Тема 5. Ризик-менеджмент у венчурному інвестуванні	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. Підготовка до колоквиуму. Виконання <i>індивідуального завдання</i> «Побудова карти ризиків інноваційного підприємства»	Захист індивідуального завдання
Змістовий модуль 2. Комерціалізація інновацій та трансфер нових технологій в сучасних умовах		
Тема 6. Ринок інтелектуальної власності: особливості, проблеми, сучасні тенденції та перспективи	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; підготовка до практичного заняття, підготовка до <i>тестування</i> .	Презентація результатів
Тема 7. Франчайзинг в інноваційній діяльності	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. Есе на тему «Проекти трансферу технологій: важливість та перспективи розвитку». Виконання ІНДЗ за темою «Розробка та реалізація інноваційного проекту з метою залучення венчурних інвестицій»	Перевірка есе
Тема 8. Стратегія тактика трансферу нових технологій	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Підготовка до <i>семінарського заняття</i> «Роль франчайзингу в розвитку інноваційного бізнесу». Виконання ІНДЗ.	Презентація результатів
Тема 9. Технологічне прогнозування в інноваційній діяльності	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. Підготовка до експрес-опитування. Підготовка презентацій на тему: «Оцінка вартості бренду інноваційного підприємства». Виконання ІНДЗ. Підготовка до колоквиуму.	Презентація результатів. Експрес-опитування.

1	2	3
Тема 10. Фандрайзинг як основа залучення венчурних інвестицій	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Підготовка презентації ІНДЗ. Колоквіум за змістовим модулем 2.	Захист індивідуальн ого завдання

6.1. Індивідуальне науково-дослідне завдання

Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ) студента є вибіркоким видом позааудиторної самостійної роботи студента та має навчально-дослідницький характер, виконується у процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни і завершується разом зі складанням підсумкового екзамену з даної навчальної дисципліни. Виконання ІНДЗ є одним із важливих засобів підвищення якості підготовки майбутніх спеціалістів, які здатні застосовувати на практиці теоретичні знання, вміння та навички з даної навчальної дисципліни.

Тема ІНДЗ: . *«Розробка та реалізація інноваційного проекту з метою залучення венчурних інвестицій»*

7. Методи навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування як активних, так і інтерактивних навчальних технологій, серед яких: інтерактивні лекції, лекції проблемного характеру, міні-лекції, робота в малих групах, семінари-дискусії, мозкові атаки, кейс-метод, презентації, ознайомлювальні (початкові) ігри, метод проектної роботи, метод Дельфі, метод сценаріїв, банки візуального супроводу, будування ментальних карт (табл. 7.1 і 7.2).

**Розподіл форм та методів активізації процесу навчання
за темами навчальної дисципліни (лекційні заняття)**

Тема	Практичне застосування навчальних технологій
1	2
Тема 1. Інноваційне підприємництво і бізнес процеси	Лекція проблемного характеру, робота в малих групах, презентація результатів, банки візуального супроводу
Тема 2. Венчурний інноваційний бізнес в умовах ризику	Міні-лекція з питання «Особливості венчурного бізнесу та перспективи його розвитку», використання технології «2 і 3», банки візуального супроводу
Тема 3. Методичні засади управління венчурною компанією	Лекція проблемного характеру, робота в малих групах, презентація результатів, банки візуального супроводу
Тема 4. Маркетинговий підхід до управління венчурним бізнесом.	Інтерактивна лекція, побудова ментальних карт, робота в малих групах, презентація результатів, банки візуального супроводу
Тема 5. Ризик-менеджмент у венчурному інвестуванні	Лекція проблемного характеру, робота в малих групах, презентація результатів, банки візуального супроводу
Тема 6. Ринок інтелектуальної власності: особливості, проблеми, сучасні тенденції та перспективи	Інтерактивна лекція, робота в малих групах, технологія «35».
Тема 7. Франчайзинг в інноваційної діяльності	Міні-лекція з питання «Сутність та характеристика франчайзингу», банки візуального супроводу
Тема 8. Стратегія і тактика трансферу нових технологій	Технологія «Слова та рисунки», банки візуального супроводу
Тема 9. Технологічне прогнозування в інноваційній діяльності	Лекція проблемного характеру, технологія «Інтерактивна історія», робота в малих групах, презентація результатів, банки візуального супроводу
Тема 10. Фандрайзинг як основа залучення венчурних інвестицій	Лекція проблемного характеру, робота в малих групах, презентація результатів, банки візуального супроводу

**Використання методик активізації процесу навчання
(семінарськи та практичні заняття)**

Тема навчальної дисципліни	Практичне застосування методик	Методики активізації процесу навчання
Тема 2. Венчурний інноваційний бізнес в умовах ризику	Семінарське заняття. Тема: «Особливості розвитку венчурного бізнесу: історичний та сучасний аспекти»	Семінари-дискусії, презентації
Тема 3. Методичні засади управління венчурною компанією	Завдання 5. Ділова гра «Інвестори та винахідники»	Робота в малих групах, мозкові атаки, метод Дельфі
Тема 6. Ринок інтелектуальної власності: особливості, проблеми, сучасні тенденції та перспективи	Завдання 11. Вирішення кейсу «Оцінка проекту трансферу нових технологій»	Робота в малих групах, мозкові атаки
Тема 7. Франчайзинг в інноваційної діяльності	Семінарське заняття. Тема: «Роль франчайзингу в розвитку інноваційного бізнесу»	Семінари-дискусії, презентації
Тема 9. Технологічне прогнозування в інноваційній діяльності	Завдання 13. Складання прогнозу реалізації інноваційного продукту за методом Дельфі	Робота в малих групах, мозкові атаки, метод Дельфі, метод сценаріїв, презентації

8. Рекомендована література

8.1. Основна

1. Гринев, Б. В. Инноватика [Текст] : учеб. пособие / Б. В. Гринев, В. А. Гусев. – Х. : ИСМА, 2010. – 352 с.
2. Федулова, Л. І. Інноваційна економіка: підручник /Л. І. Федулова. — К.: Либідь, 2006. — 475 с.
3. Ягудин С.Ю. Венчурное предпринимательство. Франчайзинг: учебно-метод. комплекс\ С.Ю. Ягудин - М.: ЕАОИ. 2008.- 272с.